

1. peatükk

Peainspektor Harry Nelson kuuleb uudist tööle sõites. „Walsinghami lähistelt kraavist on leitud naise surnukeha. Asjaga tegeleb RKT.“ Kui ta maanteel käsipidurit appi võttes ringi keerab, tajub ta endas hulka vastandlikke emotsioone. Loomulikult on tal kahju, et keegi on surnud, aga ta ei saa parata, et tunneb lisaks midagi veel: kerget erutusvärinat ja samuti kergendust, et teda on säästetud hommikusest kohtumisest komissar Gerald Whitcliffe'iga ja nende arutelust eelmise kuu eesmärkide täitmise üle. Nelson on RKT ehk raskete kuritegude talituse juht, aga paraku on tósi, et King's Lynnis ja selle ümbruses tuleb raskeid kuritegusid enamasti õige harva ette. See on muidugi hea – kui Nelson sireeni tööle paneb ja endale hommikuses liikluses teed teeb, annab ta sellest endale selgelt aru –, aga tema töö teeb see kaunis igavaks. Mitte et Nelsonil ei oleks oma tööalases karjääris raskeid kuritegusid ette tulnud – kõigest mõne kuu eest tulistati tema pihta ja ta oleks võinud surma saada, kui tema seersant ei oleks vastu tulistanud –, aga üldiselt on seal kõigest suhteliselt palju pisivargusi, väiksemaid narkokuritegusid ja kaebusi selle pärast, et kellegi jalgratta vargus „Crimewatchi“ saates kajastamist ei leidnud.

Ta helistab seersant Dave Cloughile ja seersant Tim Heathfieldile ning annab neile korralduse teda kuriteopaigal oodata. Mõlemad vastavad üksnes: „Jah, boss,“ ning ta kuuleb ka nende hääldes erutust. Kui kohal oleks seersant Judy Johnson, tuletaks ta neile meelde, et tegemist on inimliku tragöödiaga, aga Judy on emapuhkusel ja seega on õhk jaoskonnas testosteroonist paks.

Kui Nelson ümber nurga keerab, näeb ta vilkuvaid tulesid. Surnukeha leiti Fakenhami maanteelt Walsinghamist umbes poolteist kilomeetrit väljas. Tee on kitsas, kummalgi pool kõrguvad hekid ning veel kitsamaks teevad selle kaks politseiautot ja koroneri furgoon. Kui Nelson autost välja astub, tabab teda otsekohe klaustrofoobia, mida ta maal viibides sageli kogeb. Kõrged rohelised hekid on otsekui müürid ja tekitavad temas tunde, nagu oleks ta kaevu põhjas. Hall taevastundub talle kaela vajuvat. Tema eelistab igatahes kõnniteid ja tänavavalgustust.

Kohalik politseinik astub tema eest kõrvale. Politseipatoloog Chris Stephenson on surnukeha juures kraavis. Ta tõstab pilgu ja naeratab Nelsonile, nagu see oleks kõige toredam paik, kus kohtuda.

„Tohoh, kas see pole mitte admiral Nelson ise!“

„Tere, Chris. Mis meil seal on?“

„Naine, arvatavasti kahekümnendate aastate alguses või keskepaigas; paistab, nagu oleks ta kägistatud. Keha on juba täiesti kange, aga öö oli ju ka külm. Minu arvates on ta siin olnud umbes kaheksa kuni kümme tundi.“

„Mis tal seljas on?“ Sealt, kus Nelson seisab, paistab talle, nagu see oleks mingi karnevalikostüüm – pikk valge rüü ja sinine keep. Hetkeks tuleb talle meelde Cathbad, kes peab oma lemmikrõivaks druiidide keepi. „See on nii spirituaalne kui ka praktiline,“ on ta kunagi Nelsonile öelnud.

„Öösärk ja hommikumantel,“ kostab Stephenson. „Veebruariõhtu jaoks mitte just eriti kohased riided, eks ole.“

„Ja jalas on tal sussid või?“ Nelsonile jääb silma paljas jalg, mille otsas paistab midagi valget.

„Jah, mingid seda sorti asjad, mida spaades ja muudes sääraastes kohtades tasuta jagatakse,“ vastab Stephenson, kes sellistest paikadest nähtavasti nii mõndagi teab. „Jällegi mitte eriti kohased, et üle väljade marssida.“

„Kui tal on sussid veel jalas, siis on ta ilmselt sinna kraavi hoolega asetatud, mitte visatud.“

„Õigus, boss. Ma ütleksin, et see surnukeha on päris hoolikalt paika sätitud.“ Stephenson ulatab talle kilekotis eseme.

„See oli tal rinna peal.“

„Mis see on? Kaelakee?“

Stephenson naerab. „Admiral, minu teada pidid sa ju katoliiklane olema. See on roosikrants.“

Roosikrants. Nelsoni emal on puust roosikrants, mis on Lourdesist toodud, ja ta palvetab sellega igal õhtul. Nelsoni õed Grainne ja Maeve said oma esimese armulaua puhul mõlemad roosikrantsi kingiks. Nelson ei saanud, sest tema oli poiss.

„Pane kotti,“ ütleb ta, ehkki roosikrants ongi juba tõendusmaterjali hoidmiseks ette nähtud kilekotti pandud ja kott kinni vajutatud. „See on tähtis tõend.“

„Kui sa nii ütled, boss.“

Nelson ajab end sirgu. Ta kuuleb autot lähenemas ning oletab, et need on Clough ja Tim. Pealegi on tal Chris Stephensonist ja tema lobedast suuvärgist kõrini.

Seersandid astuvad tema juurde. Mõlemad on pikka kasvu ja tõmmut verd ning neid on kirjeldatud kui hea välimusega mehi (see kirjeldaja ei olnud küll Nelson), kuid sellega nende sarnasus ka lõpeb. Peale selle, et Clough on valge ja Tim musta nahavärviga, on erinevusi veel. Clough on tugeva kondiga, tal on jalas teksased ja seljas jope. Ta vaatab ringi ja tundub olevat elevil, käes on tal soolakringel, millest pool on söödud. Tim on pikem ja saledam, seljas on tal pikk tume mantel ja kaela seotud sall, nii et ta võiks sama hästi olla ka mingisse tehasesse külla saabunud poliitik. Näoilme on tal täiesti läbitungimatu.

Nelson annab neile kiirelt asjade seisust teada. Ta kutsub enda juurde kohaliku politseiniku, kes selgitab, et surnukeha leidis varahommikul keegi, kes oli oma koeraga jalutama tulnud. „Tema pisike koer kadus tegelikult kraavi ja hakkas ... noh ... hakkas kadunud raputama.“

„Kui tal on magamisriided seljas,“ märgib Tim, „siis võib ta olla mõni Pelgupaiga patsient.“

Sama mõte oli pähe turgatanud ka Nelsonile. Selle peale tuli ta siis, kui nägi vahvlimustriga susse. Pelgupaik on narkovõõrutusele spetsialiseerunud erahaigla. Kuna paljud sealed patsiendid on väga tuntud (ehkki mitte Nelsonile), tegutseb see kõrgete müüride varjus ja saladuseloori katte all. Käivad kuulujutud, et seal korraldatakse ohtrate narkootikumidega orgiaid. Pelgupaik on päris lähedal, umbes poolteist kilomeetrit üle lageda välja.

„Hästi arvatud,“ tõdeb ta. „Kohe varsti võite te Cloughiega sinna minna ja küsida, kas neil ei ole mõni patsient kaduma läinud.“

„Varsti peaks sinna jõudma Foxy O’Hara,“ ütleb Clough ja neelab viimase raasu oma soolakringlist alla.

„Kes?“

„Kindlasti oled ju kuulnud. Enne jõule oli ta saates „Ma olen kuulus“.“

„Ära seleta, Cloughie.“ Nelson pöördub Chris Stephensoni poole, kes on kraavist välja tulnud ja võtab tunkesid seljast. „Kas leidsid midagi veel, Chris? Ega hommikumantlil ei ole nimesilti – teeks asja lihtsamaks?“

„Ei ole. Aga hommikumantel on korralik. Kallis. John Lewisest.“

„Pelgupaigas peatumine on muidugi päris kallis,“ tõdeb Nelson. „Ma arvan, et sellele tulekski panustada.“

„Vabandust, söör.“ See on üks kohalikest politseinikest, elevel ja aupaklik. „Siin on üks mees, kes tahab teiega rääkida. Oleks nagu natuke peast põrunud, aga ütleb, et tunneb teid.“

„Cathbad,“ ütleb Clough, ilma et tal oleks sinnapoole vaadatagi vaja.

Cloughil on õigus. Nelson näeb, kuidas Cathbad seisab politseilindi taga, seljas tema tavapärase keep. Kui veider ja õigupoolest ka häiriv, et Nelson oli kõigest mõne hetke eest tema peale mõelnud. Ta astub lähemale.

„Cathbad, mida sina siin teed?“

„Ma olen Walsinghamis üht majapidamist valvamas.“

„Ja kus Judy on? Jätsid ta vastsündinuga üksi või?“

„Miranda on juba kümnenädalane ja tema on vana hing. Ei, Judy võttis lapsed kaasa ja läks oma vanemate juurde.“

„See ei selgita kuidagi seda, mis pärast sa siin mõrvapaigas oled.“

„See naine, kelle te siit leidsite,“ küsib Cathbad, „kas tal on sinine keep seljas?“

Nelson vaatab teda kahtlustavalt. „Kes ütles, et me siit naise leidsime?“

Ta on valmis selleks, et Cathbad hakkab nüüd rääkima energiatest ja kosmilistest vibratsioonidest, aga selle asemel teatab ta: „Ma kuulsin, kuidas piimamees sellest rääkis. Piimameestest võib mõnikord kasu olla. Nad on hommikul vara liikvel ja märkavad igasuguseid asju.“

„Ja mida sa selle sinise keebiga silmas pead? Ma olen kindel, et seda piimamees ei näinud.“

Cathbad ohkab sügavalt. „Nii et ongi tema.“

„Millest sa räägid?“

„See maja, kus ma praegu elan, on surnuaia kõrval.“ No seda oligi arvata, mõtleb Nelson. „Nojah, eile õhtul nägin ma, kuidas seal seisis üks naine, seljas valge rüü ja selle peal sinine keep.“

„Mis kell see oli?“

„Üheksa paiku.“

Nelson tõstab lindi kõrgemale. „Tule parem siit läbi.“

Kriminalistid on saabunud. Õhukestes kaitseülikondades, näod maskiga kaetud, näevad nad välja nagu tulnukad, kes on valmis unist Norfolkki külakeest üle võtma. Nelson ja Cathbad vaatavad pealt, kuidas surnud naise keha kraavist aeglaselt välja vinnatakse. Surnukeha kaetakse palakaga, aga kui kandraami neist mööda kantakse, näevad nad mõlemad, kuidas sealt ripub alla mudane sinine kangasiil. Cathbad lööb risti ette ja Nelson peab end talitsema, et hoiduda sama tegemast.

„On sul aimu, kes see võib olla?“ küsib Cathbad.

„Tal on magamisriided seljas,“ vastab Nelson. „See sinu „keep“ on hommikumantel. Ma saadan Cloughi ja Heathfieldi Pelgupaika.“

„Kas sa arvad, et ta on keegi sealsetest patsientidest?“

„See on üks uurimisliin.“

Tulnukad on nüüdseks seadnud kraavi kohale telgilaadse ehitise. Miskipärast ei meenuta õhkkond enam hädaolukorda ning kõik on muutunud rahulikuks ja sihipäraseks.

„Vaata, Cathbad,“ ütleb Nelson. „Ma hakkan nüüd poistele asjast ülevaadet andma ja püüan siin kõik lõpetada. Siis tulen ma sinu juurde ja me räägime, mida sa eile õhtul nägid. Kus sa õieti peatud?“

„Püha Siimeoni majakeses. Kiriku kõrval.“

„Kaua mul ei lähe.“

„Ajal,“ teatab Cathbad suureliselt, „ei ole siin mingit tähtsust.“ Aga enam ei ole kedagi teda kuulamas.

Ruth Galloway kuuleb kraavist leitud surnukehast alles siis, kui on tööle jõudnud. Autos oli raadio küll mänginud, aga kui arvestada kogu seda sekeldust oma viieaastase tütre Kate'iga, kelle ta pidi õigeks ajaks eelkooli viima, jäi see kõik talle väga hämaraks. „Kas sul on raamatukott kaasas?“ ... Ja nüüd Gary spordiuudistega ... „Kas siin parkimiskohta on?“ ... Püha isaga veedetud päevaks ... „Tee kähku, õpetaja Mannion ootab sind. Sa oled mulle väga kallis. Pärastpoole näeme.“ ... Külma tuul, eriti idarannikul ... Kui uudis surnud naisest ka „Today“ saatesse jõudis, jäi see Ruthil igatahes tähele panemata. Alles siis, kui ta oma laua taga istus, et enne esimest seminari e-kirjad läbi vaadata, astus tema osakonnajuhataja Phil Trent kutsumata ta tuppa ja küsis, kas ta on „sellest viimasest draamast“ kuulnud.

„Ei. Mis draamast?“

„Walsinghami tee äärest kraavist leiti naise surnukeha. Sellest rääkis „Look East“.“

„See jäi mul ilmselt tähele panemata.“

„Ma mõtlesin, et sul on nende sinises vormis poistega otseliin sisse seatud.“

Phili teeb Ruthi roll politsei erinõustajana kadedaks ja mõnikord kipub ta naist sellega narrima, poetades märkusi kõrgel tasemel koosolekute ja äärmiselt salajastest memodest, aga täna hommikul ei ole Ruthil selle tarvis jaksu.

„Ma kahtlen, kas sellel on minuga midagi tegemist. Välja arvatud muidugi juhul, kui sealtsamast kraavist leitakse mõni rauaaja skelett.“

„Ma arvan, et seda ei juhtu.“

Ruth pöörab end ekraani poole tagasi ja ehkki Phil veel mõne minuti ukse peal kõlgub, kaob ta viimaks minema ja laseb tal oma e-postile keskenduda. Postkastist leiab Ruth tavapäraselt akadeemiliste kirjustuste reklaami, osakonna memosid ja tudengite palveid, et ta annaks neile esseele lõpetamiseks lisa-aega. Esimesed ja teised kustutab Ruth ära ning asub kolmandatele vastama, kui märkab üht muud laadi meili. Teemareal on kirjas: „Pole ammu näinud.“ See võib tunduda kas põnev või hirmutav, olenevalt kirja saaja tujust. Ruthi puhul jaguneb see arvatavasti mõlema variandi vahel võrdselt. Ta klõpsab kirjale.

Tere, Ruth.

Ma olen Hilary Smithson Southamptonist. Kas sa mäletad mind? Kuhu kõik need aastad on küll kadunud? Nagu ma aru saan, oled sa Norfolkis ja sul läheb väga hästi. Ma tulen järgmisel nädalal Norfolkis, sest Walsinghamis on üks konverents, ja mõtlesin, et võiks äkki kokku saada. Ma tahaksin sinult ühes kaunis keerukas asjas nõu küsida. Ja muidugi tahaksin ma sind ka näha.

Ootan vastust.

Parimate soovidega

Hilary

Ruth põrnitseb ekraani. Walsinghami on täna hommikul mainitud juba kaks korda ja, nagu Nelson alati ütleb, ei ole sääraseid asju nagu kokkusattumused lihtsalt olemas.

2. peatükk

Pelgupaik on uhke Victoria-aegne hoone, mis sobiks paremini mõnda tahmasesse kesklinna kui Norfolkki loodusesse. Ehkki selle karmi ilmet mahendavad puud ja lauged künkad, näeb see välja pigem nagu raekoda või raudteejaam, mis on end sinna keset väljasid sättinud.

Cloughile avaldab see aga muljet. „Vaata, milline koht. See on nagu mingi härrastemaja.“

„Rohkem näeb küll välja nagu vangla,“ nendib Tim.

Nad on peatunud elektroonilise värava ees, aga enne kui Tim jõuab uksetelefoniga rääkima hakata, läheb värav hääletult lahti.

„Vangla jaoks pole niisugune turvasüsteem eriti hea,“ tõdeb Clough.

Tim ei kosta midagi. Tegelikult on neil kummalgi vend, kes on vanglas kinni istunud, aga neil ei ole kombeks oma perekonna-asju arutada. Tim paneb autole uuesti hääled sisse ja nad sõidavad mööda kaarjat kruusaga kaetud sissesõiduteed maja ette. Eesukse juurde viib lai trepp, selle ees on ümmargune laitmatus korras muruplats, mille keskel paistab purskkaev. Näha ei ole hingelistki.

Nad jätavad küllastajate parklasse suunavad viidad tähelepanuta ja pargivad auto trepi ette. Tim vajutab kellanuppu ja seekord neile ka vastatakse. Vaevalt on ta saanud suust sõna „politsei“, kui kahe poolega uks läheb lahti.

Seest meenutab maja kindlasti rohkem hotelli kui vanglat, seal on lausa mõisa mõõtu hall koletu kivist kaminaga ja ümmargune laud, millele on seatud vahase moega lilled. Suur kappkell toob kuuldavale raskepärast tiksumist ja seintelt vaatavad vastu süngetes toonides õlimaaliid. Ruumis on isegi vastuvõtulaud, mille tagant saadab keegi naine nende poole silmipimestava naeratuse.

„Millega ma saan teid aidata?“

Tim näitab talle oma ametitõendit. „Kas ma saaksin rääkida mõne vastutava isikuga?“ Nad on autos kokku leppinud, et tema

võtab vestluse juhtimise enda kanda. Clough seisab toetavalt ta selja taga. Administraator vaatab neile närviliselt otsa. „See on doktor McAllister.“

„Kas ma saaksin siis selle mehega rääkida?“ kordab Tim.

„Ma vaatan, kas proua McAllister on vaba.“ Administraator võtab telefoni ja Clough pomiseb: „Ole oma seksistlike eelarvamustega ettevaatlik, Tim.“

„Käi põrgu,“ vastab Tim vaevu huuli liigutades.

Doktor McAllister saabub peaaegu kohe. Ta on veetlev keskealine naine, lühikeste pruunide juuste ja kitsaste pelutavate prillidega. Ta juhatab nad kamina ette nahksohvale. Timil oli olnud kavas pakkuda mõnd privaatsemat kohta, aga kuivõrd vestibüül on sama tühi kui õu – kui kõrvale jätta administraator, kes ei paista neist välja tegevat –, lepib ta sellega.

„Milles on asi?“ Doktor võtab kohe ohjad enda kätte, silub oma valget kitlit ja sätib prille.

„Me tulime küsima, ega keegi teie patsientidest ei ole kadunud.“

„Mida te selle all silmas peate? Kadunud?“

„See on päris lihtne küsimus,“ kostab Clough. „Kas keegi teie kinnipeetavatest on kadunud?“

„Nad ei ole kinnipeetavad, nad on patsiendid,“ märgib doktor McAllister.

„Kas keegi teie patsientidest on kadunud?“ küsib Tim.

„Meie patsiendid võivad minna ja tulla, kuidas soovivad. Nad registreerivad end ise siia ravile.“

„Kas keegi end eile ka välja registreeris?“

„Minu teada mitte,“ tunnistab naine.

„Nii et kõik on seal, kus nad peaksid olema?“

„No me ei ole nende tube veel üle vaadanud, nii et sada protsenti ma kindel olla ei saa.“

„Asi on selles,“ ütleb Tim usalduslikult ettepoole nõjatudes, „et leitud on surnukeha.“

„Surnukeha?“

„Magamisriietes naise surnukeha. Me mõtlesime, et võib-olla on ta keegi teie patsientidest.“

„Aga see ei ole ju võimalik.“

„Mulle jäi mulje, et nad võivad minna ja tulla, kuidas soovivad?“

„Jah,“ vastab doktor McAllister ja heidab tema poole ebasõbraliku pilgu. „Aga me ei kirjuta välja kedagi, kes on magamisriietes. Ja nagu ma ütlesin ...“

Tema valge kitli tasku hakkab vibreerima ja nad näevad, kuidas kanga all vilgub punane tuluke.

„Mulle tundub, et keegi soovib teiega rääkida,“ märgib Tim.

Doktor McAllister võtab telefoni välja ja peab maha lühikesest vestlusest, mis tema poolt koosneb ühesilbilistest vastustest. Siis tõuseb ta püsti ja ütleb: „Vabandage mind, härrased.“

Clough ja Tim vahetavad pilke, tõusevad siis samuti püsti ja astuvad talle järele.

Kaminast paremat kätt on suur trepp. Doktor McAllister läheb üles, võttes kaks astet korraga, politseinikud kannul. Trepimademel avab ta ukse ning otsekohe haihtub kogu maamaja tüüpi hotell ja nad astuvad maailma, mis on hoopis rohkem haigla moodi: ukсед on nummerdatud, näha on käte desinfitseerimisvahendi pudeleid, isegi vaip on teistsugune. Ühe ukse juures seisavad kaks valges kitlis meest (õed? arstid? hooldajad?). Doktor McAllister kiirustab nendega rääkima ja Tim kuuleb sõna „kadunud“. Ta näitab uuesti oma ametitõendit ja küsib: „Kas keegi ongi kaduma läinud?“

Arst heidab talle ärritunud pilgu, kuid vastab. „Üks meie patsient ei ole ilmselt oma toas.“

Üks valge kitliga meestest lükkab lahti ukse, mis kannab numbrit 12. See on meeldiv, kuid ainult kõige vajalikumaga sisustatud ruum: üheinimesevoodi, laud, riidekapp, tugitool ja ilus tõstandaken, mis on selle toa tarvis veidi liiga suur.

„Patsiendi nimi?“ küsib Clough kärmelt. Doktor McAllister soostub vastama: „Jenkins. Chloe Jenkins.“

„Ja millal teda viimati nähti?“

Üks valge kitliga meestest vastab: „Eile öhtul umbes kella kaheksa paiku, kui ma palatitesse õhtusööki viisin.“

Voodi kõrval laual on kaanega taldrik. Clough tõstab kaane üles – selle all on puutumata kartuli- ja hakklihavorm, mis hakkab äärtest kuivama.

„Ja pärast seda?“

„Ei midagi. Kella ei ole ta helistanud.“

Tim on riidekapi ukse lahti teinud. „Mis preili Jenkinsil seljas võis olla?“

Hooldaja vastab närviliselt: „Ta oli magamisriietes ja hommikumannis.“

„Mis värvi see oli?“

„Sinine.“

Tim pöördub doktor McAllisteri poole. „Ma arvan, et teil tuleb meiega kaasa tulla.“

Igasugused sekeldused võtavad omajagu aega ja kui Nelson püha Siimeoni majakese kääbikute mõõtu välisuksele koputab, on kell juba peaaegu üksteist. Uks tehakse otsekohe lahti, aga ainult praokile, nii et nähtavale ilmub üksnes Cathbadi nägu.

„Tule kähku sisse,“ ütleb ta. „Ma ei taha kassi välja lasta.“

„Paistab, nagu oleks sind mingi hullumeelse kassi valvesse pandud,“ ütleb Nelson, kui ta end prao vahelt sisse pigistab.

„Hull ta ei ole,“ ütleb Cathbad ja juhatab Nelsoni madala laega elutuppa. „Ta on hämmastavalt terane.“

Sale must kass istub ahju ääres. Ta tõuseb püsti, heidab Nelsonile põlgliku pilgu ja astub väarikalt toast välja.

„Sõbralik loom,“ märgib Nelson.

„Ma arvan, et ta on mu vana ladina keele õpetaja reinkarnatsioon,“ kostab Cathbad. „Tema pilgust paistab täpselt samasugust pettumust.“

Nelson naerab, aga saab siis aru, et võib-olla ei olegi see nali.

„Miks teda välja ei lasta?“ küsib ta.

„Päeval lastakse teda õue küll, aga öösel mitte,“ vastab Cathbad.
„Aga ma pelgan teda eesuksest välja lasta. Mulle tundub, et ta kavatseb auto alla jääda just selleks, et mind korralikult välja vihastada.“

„Millal majaomanik tagasi tuleb?“

„Homme. Olgu jumalad tänatud.“

„Huvitav koht,“ tõdeb Nelson, ehkki endamisi mõtleb, et kõik need talad ja ebatasased põrandalauad hakkaksid talle vist mõne aja pärast masendavalt mõjuma. Kogu elamises ei paista olevat ainsatki sirget joont. Tema üllatuseks Cathbad väristab ennast. „Siin on halb energia,“ ütleb ta. „Rõhuv. Kas tunned? Kõik see aeg, mis ma siin olen olnud, on mul pea valutanud.“

„See on nähtavasti sellest, et sa lööd pea kogu aeg uksetalade vastu ära.“

Cathbad naerab. „Võib-olla küll.“

„Räägi mulle sellest naisest, keda sa eile õhtul nägid.“

„Ma näitan sulle.“

Cathbad juhatab Nelsoni uksest välja kitsasse kivist käiku. Käigu lõpus ukse juures ootab kass.

„Ma lasen su välja, Chesterton,“ ütleb Cathbad, „kui sa lubad, et sa tagasi tuled.“

Kass ei tee väljagi.

Tagauks avaneb otse surnuaeda. Mõned kivid on peaaegu sama suured kui see madal maja, teised on selle poole üsna ähvardavalt kaldu.

„Tohoh!“ Nelson kõnnib Cathbadi järel mööda haudadevahelist rada ja teatab: „Ja siis veel räägitakse inimitühjadest linnasüdametest.“

„See on väga vana kirik,“ ütleb Cathbad. „Anglosakside aegadest. See on palju vanem kui klooster.“

Kui Nelson kuuleb sõna „anglosaksid“, tuleb talle meelde Ruth, kellele meeldib alailma igasuguseid ajaloolisi ajastuid mainida.

Nagu ta ei teaks, et Nelson ei ole kunagi aru saanud, et pronksiaeg oli enne rauaaega või kes kurat oli Heidelbergi inimene. Tema arvates tulid anglosaksid pärast roomlasi, aga rohkem ta sellest asjast ei tea.

„Kus sa seda naist nägid?“

„Siin. Selle valge hauakivi kõrval.“

Nelson vaatab kivi ümbritsevat rohulappi. Seal on veidi tallatud, aga jalajälgi ega mingit märki võitlusest ei ole.

„Mis kell see oli?“

„Üheksa paiku. Ma olin just Judyle helistanud ja seda püüan ma tavaliselt teha enne kella üheksat, sest nüüd läheb ta vara magama.“

„Mis edasi sai?“

„Ta naeratas mulle. Jumala nimel, Nelson, tal oli nii kaunis naeratus. Ta oli nagu ingel. Ma mõtlesin, et ...“

„Mida sa mõtlesid?“

„Walsingham on neitsi Maarja pühapaik. Ja ta kandis sinist keepi. Nojah, siis ma ju veel mõtlesin, et see on keep.“

„Sa mõtlesid, et nägid jumalaema ilmutust?“

„Jumalaema! No sa oled ikka säärane katoliiklane, Nelson.“

„Ära püüagi minu kallal närida. Mis edasi juhtus?“

„Ta pööras ringi ja kõndis värava poole. Ma tahtsin talle järele minna, aga siis hüppas kusagilt välja Chesterton ja pani mulle jala ette.“

„Chesterton, see kass?“

„Jah. Ta on nagu mingi paha vaim. Ma olen kindel, et ta tegi seda meelega. Kui ma tagasi jõudsin, istus ta köögis oma kausi ääres, nagu midagi ei oleks juhtunud.“

„Unusta see kass nüüd korraks ära. Mis sellest naisest sai?“

„Kui ma end püsti ajasin, oli ta läinud. Ma läksin värava juurde ja vaatasin tee peale, aga temast ei olnud jälgegi.“

„Näita mulle.“

Nad kõnnivad läbi kirikuaia. Osa hauakive on päris silmatorkavad, nende peal seisavad pisaraid valavad inglid ja kõrged

ristid, aga enamik haudu on tähistatud lihtsalt kividega, mille servi on ajahammast purenud ja loodusjõud räsitud. Mõned hauakivid on ümber kukkunud, teised aga madala tellistest müüri vastu toetatud, mõned lebavad rohu sees pikali maas, justnagu oleksid need mingi surmatoova keksumängu tarvis valmis pandud. Nelson püüab hoiduda neile peale astumast. Värav läheb kergesti lahti, selle taga on järgmine kitsas rada, mida ääristavad kõrged hekid. Rada läheb aga kaunis otse. Nelson mõtleb, et naine pidi päris kiiresti käima, kui ta nii ruttu silmist kadus.

Ta vaatab Cathbadi, kes silmitseb ühele kivile inglile uuristatud kirja. „Sulle ei tundunud, et peaks kellelegi oma nägemusest rääkima?“

„Ei. Mis seal üldse rääkida oli? Kirikus ja surnuaias võivad kõik käia.“

„Kas kirik oli lahti?“

„Ei. Kui teenistust ei ole, on see kinni. Mulle see ei meeldi. Kirikud peaksid kogu aeg olema avatud.“

„Ma arvan, et nad kardavad vargaid.“

„Jah, aga kirik on inimeste jaoks. See on pühapaik. Pärast ma mõtlesin, et mida see naine seal tegi. Püüdis ehk kirikust pelgupaika leida.“

Palju muud seal näha ei ole. Nelson teeb tiiru ümber surnuaia, püüdes hoolega hoiduda haudade peale astumast. Siis jätab ta Cathbadiga hüvasti, too litsub end majakesse külg ees sisse, et kass välja ei pääseks. Kui Nelson uuesti autosse istub, vaatab ta telefoni. Timilt saabunud sõnum teatab, et surnud naise isik on ametlikult kinnitust saanud: see on Chloe Jenkins, kahekümne viie aastane, Pelgupaiga patsient.